

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 19.12.2007
COM(2007) 825 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

**Четвърти доклад за напредъка
на изпълнението по Чернобилския фонд „Укритие“
септември 2007 г**

{SEC(2007) 1701}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Чернобилската атомна електроцентрала (ЧАЕЦ) е разположена на 110 km северно от Киев, като строителството ѝ започна през 1970^{-те} години. До 1983 г. в експлоатация бяха пуснати четири блока, произвеждащи около 10 процента от електроенергията в Украйна. Други два блока бяха в процес на изграждане в момента на аварията. Намиращият се наблизо град Чернобил имаше население от 12 500 души.

След аварията от 26 април 1986 г. от Чернобил и околностите бяха евакуирани около 200 000 души и „Укритието“ (понякога наричано „саркофаг“), което затваря останките от 4^{-ти} блок на ЧАЕЦ, беше построено при изключително опасни условия. 1^{-ви}, 2^{-ри} и 3^{-ти} (намиращи се в непосредствена близост до 4^{-ти} блок) бяха върнати в експлоатация, увеличавайки страха от нова авария. Държавите от Г7 и Европейската комисия (ЕК) поеа водачеството в предоставяне на помощ за намаляване на последиците от аварията. Меморандумът за разбирателство между Г7, ЕК и Украйна за затварянето на Чернобил¹ до 2000 г. отразява това ангажиране. Чрез програмата Tasis Комисията изигра основна роля при изпълнението му. Г7 (сега Г8) и Комисията потвърдиха на няколко срещи на върха намерението си да продължат своята подкрепа.

„Укритието“ не беше замислено като постоянно решение. В действителност стана все по-нестабилно и рушенето му позволи проникването на дъждовни води. Съществуваше риск от разрушаване поради сеизмична дейност, екстремални метеорологични условия или продължаващо рушене на конструкцията. Възможността за замърсяване на заобикалящата зона ще продължи да съществува, докато силно радиоактивния материал, съдържащ се в „Укритието“ не бъде подходящо изолиран от околната среда.

През май 1997 г. група международни експерти от ЕС, САЩ, Япония и Украйна завърши мултидисциплинарна програма за управление на строителството, наречена План за изпълнение на „Укритието“ (Shelter implementation plan — SIP). SIP предвиждаше възстановителни работи по „Укритието“, насочени към превръщането му във физически стабилно и безопасно за околната среда. През същата година Г7, Комисията и други донори поискаха Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБРР) да създаде Чернобилския фонд „Укритие“ (ЧФУ) за финансирането на SIP.

През 2007 г. — десет години след споразумението за SIP между Г7, ЕК и Украйна и неговото начало, повечето от задачите му са изпълнени. Бяха построени необходимите инфраструктура и съоръжения на площадката и стабилизирането на укритието беше завършено. Това прави възможно началото на строителството на Новия безопасен обем (НБО), което представлява последният голям строителен проект на площадката.

¹ Меморандум за разбирателство между правителствата на държавите от Г7 и Комисията на Европейските общности и правителството на Украйна относно затварянето на Чернобилската атомна електроцентрала, подписан в Отава на 20 декември 1995 г.

Началната ориентируваща стойност на разходите за SIP (изчислена през 1997 г.) възлиза приблизително на 758 млн. USD (768 млн. USD с включена подкрепата при лицензирането) и време за строителство — седем години (1998—2005 г.). Първа конференция за поемане на ангажименти беше проведена в Ню Йорк през ноември 1997 г. за събиране на необходимите средства. Двадесет и пет страни се ангажираха с около 400 млн. USD, включително Украйна с 50 млн. USD в натура. Тази сума беше достатъчна да се започне работа по първите цели на SIP. Проектът ефективно започна през април 1998 г. със създаването на звено за управление на проекта (ЗУП). Решение 98/381/ЕО на Съвета от 5 юни 1998 г. относно вноската на Общността в Европейската банка за възстановяване и развитие за Чернобилския фонд „Укритие“² предостави правното основание за приноса на Общността към ЧФУ от 100 млн. USD, обявен на срещата на високо равнище на Г7 в Денвър през 1997 г. Това беше платено в периода 1999—2000 г. от финансовия пакет на TACIS.

През юли 2000 г. в Берлин беше проведена втора конференция за поемане на ангажименти. Около 320 млн. USD бяха обещани от 22 държави, довеждайки общата сума, обещана на двете конференции, близо до оценката за разходите, равна на 768 млн. USD. Общността се ангажира със втора вноска от 100 млн. EUR, която беше одобрена с Решение 2001/824/ЕО на Съвета³.

През 2003 г. звеното за управление на проекта представи ревизиран график и първа оценка за разходите, направена въз основа на действителните разходи за завършени проекти и стойностите на договорите на проекти в процес на изпълнение и възлизаща на около 1 091 млн. USD. ЕБВР като управител на фонда предупреди, че ако трябва да се спазва новия график е необходимо попълване на фонда. Последната оценка послужи като основа за допълнителни ангажименти от страна на донорите през май 2005 г. в Лондон. Имайки предвид предишното разпределение на тежестта, Комисията се ангажира с допълнителни 49,1 млн. EUR, довеждайки общия принос досега на Комисията към фонда до около 240 млн. EUR. Освен това, поради закъснения, оскъпяване и повишение на цените на труда и на материалите, впоследствие по време на събранието на вносителите (вж. по-долу) беше обявено значително допълнително увеличение спрямо първоначалната оценка за разходите.

В съответствие с член 3 от Решение 98/381/ЕО на Съвета относно вноската на Общността в Европейската банка за възстановяване и развитие за Чернобилския фонд „Укритие“, Комисията трябва да внася в Европейския парламент и Съвета доклади за напредъка по изпълнението. Такива доклади бяха предадени през октомври 1999 г.⁴, септември 2001 г.⁵ и декември 2003 г.⁶ Настоящият доклад е актуализация на предишните главно въз основа на

² ОВ L 171, 17.6.1998 г., стр. 31

³ ОВ L 308, 27.11.2001 г., стр. 25

⁴ COM(1999)470 от 12.10.1999 г.

⁵ COM(2001)251 от 29.5.2001 г.

⁶ COM(2004)481 от 14.5.2004 г.

напредъка, представен пред събранието на вносителите и друга информация, предоставена от ЕБВР⁷.

2. ПОЛИТИЧЕСКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Често е споменавано, че стабилната институционална среда и компетентното управление са от основно значение за правилното и навременно изпълнение на SIP. Въпреки това, предвид политическата видимост на проектите, свързаните с тях суми и различаващите се графици, трудностите бяха неизбежни. Освен това уникалните аспекти на SIP изискваха въвеждане на специален процес за лицензиране и законодателство.

Необходимостта от това украинската администрация от най-високо равнище да се чувства отговорна беше призната на много ранен етап. В това отношение бяха взети практически мерки; Украйна стана пълноправен член на събранието на дарителите и съвместният комитет между Украйна и ЕБВР беше включен в правилника на ЧФУ. Рамковото споразумение между ЕБВР и Украйна, сключено през 1997 г. и ратифицирано от украинския парламент през 1998 г., създаде правното основание за работата на ЧФУ в Украйна. Тези мерки създадоха здрава основа, но честите промени на правителствено равнище и във висшата администрация направиха невъзможно поддържането на приемственост в ръководството, институционалната памет и необходимата стабилност.

Един конкретен фактор, който предизвика сериозна загриженост, беше прехвърлянето през 2005 г. на административната отговорност за ЧАЕЦ от Министерството на горивата и енергетиката към Министерството на извънредните ситуации. Въпреки че това беше вътрешен украински въпрос, той доведе до загуба на опит и институционална памет, което неизбежно предизвика смущения.

През 2006 г. тръжната процедура за НБО предизвика спорове. Прегледът на жалбите и обширните обсъждания преди възлагането на договора, особено от украинска страна, предизвикаха забавяне повече от година, което доведе до значително увеличение на разходите поради оскъпяване и разходи за управление. Донорите възприеха твърда позиция, че правилникът за ЧФУ трябва стриктно да се спазва и че не може да има отклонение от заключенията на тръжния процес, след като се е установило веднъж, че няма нарушения.

Подходът с лицензиране за SIP също е признат за съществен за методичното изпълнение на проектите. През 2003 г. министерският съвет одобри постановление за нормативните прегледи и одобрения на SIP — „SIP Implementation Order“. В средата на 2004 г. това беше последвано от ново постановление за опростяване на процедурата за сертифициране на оборудването, доставено по ЧФУ.

Институционалната среда беше една от главните причини за забавянията по чернбилските проекти. Очаква се, че с натрупаният опит през годините и

⁷

Разширен вариант на този доклад, заедно с приложенията е приложен към настоящия документ.

поради това, че повечето важни решения по отношение на SIP вече са взети, работата по проектите в бъдеще ще бъде по-гладка. Въпреки това проектът за НБО, представляващ около половината от разходите за SIP, все още предстои да започне. Всякакви забавяния по време на фазата на строителство биха довели до високи разходи и поради това всички засегнати страни трябва да продължат да бъдат внимателни, така че въздействието от всякакви проблеми, които може да възникнат, да бъде третирано незабавно и минимизирано.

3. СЪСТОЯНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА SIP

3.1. Споразумения за безвъзмездни средства

Финансовите задължения на ЧФУ са определени от споразумения за безвъзмездни средства, сключени между банката и украинските получатели. Получателите могат да възлагат договори съгласно договорените схеми за разпределение в съответствие с политиките и правилата на ЕБВР за възлагане на поръчки. Банката наблюдава за съответствието и отпуска средства направо на изпълнителите; отделът на банката по ядрена безопасност и звеното за управление на проекта на получателя предоставят допълнителна степен на контрол. Досега ЕБВР е сключила 8 споразумения за безвъзмездни средства. Към 30 юни 2007 за споразумения за безвъзмездни средства са били отделени 457 млн. EUR. Събранието от 17 юли 2007 г. одобри отпускането на 330 млн. EUR за споразумение за безвъзмездни средства № 8 и оторизира банката да отпуска нови средства по това споразумение за безвъзмездни средства до достигане на общата сума от 490 млн. EUR.

Към юли 2007 г. в рамките на първоначалните седем споразумения за безвъзмездни средства са били сключени 138 договора, възлизащи на 356 млн. EUR, като 86 от договорите са изпълнени.

3.2. Стабилизиране и други проекти

Укритието, което изолира източници с високи нива на радиация и погребва останките на разрушения реактор на 4^{-ти} блок, беше завършено преди края на ноември 1986 г. Някои от конструктивните му елементи бяха деформирани и имаха пукнатини, сочещи потенциален риск от срутване. С цел да се намали този риск, през юли 2004 г. беше сключен договор с украинско-руски консорциум (воден от Atomstroyexport от Русия) за изпълнение на стабилизиращи мерки. Това ще намали риска от срутване през следващите 10 до 15 години, като дотогава Укритието ще бъде затворено в НБО и ще се пристъпи към събаряне на най-нестабилните части.

Работата по стабилизиране започна през ноември 2004 г. и беше завършена в срок и в рамките на бюджета до началото на 2007 г. Това беше значителен успех, имайки предвид трудните условия вътре в Укритието (достъп, останки, високи нива на радиация и непредсказуемост на по-нататъшното развитие). От първостепенно значение беше минимизиране на радиационното излагане на персонала; това беше постигнато чрез грижливо планиране, обучение, екраниране и сглобяване на конструктивни елементи в чиста зона на строителната площадка.

ЕБВР също докладва, че е постигнат значителен напредък по инфраструктурните проекти.

3.3. Новият безопасен обем (НБО)

Новият безопасен обем (НБО) е наименованието на конструкцията с форма на арка, която ще бъде сглобена в безопасна зона близо до 4^{та} блок, и след това ще бъде плъзната върху стария „саркофаг“. Предназначението му е да изолира от околната среда радиоактивните материали в продължение на 100 години. Той ще съдържа и оборудване и съоръжения за събаряне, когато е необходимо, на съществуващото „укритие“ и за отстраняване на материала, съдържащ гориво (FCM). Тръжната процедура за НБО продължи много по-дълго от предвиденото. До юни 2003 г. проектантският екип завърши тръжното досие за работно проектиране и строителство, но съгласуването на крайното тръжно досие продължи до март 2004 г., когато бяха изпратени поканите за технически предложения. През ноември 2004 г. бяха получени три предложения. След изключително задълбочено разясняване на техническите и нормативни изисквания поради значението им за графика и цената, да подадат търговско предложение бяха поканени два консорциума (Novarka и CH2M Hill). Прегледът и оценката бяха приключени до февруари 2006 г.

Последващият оценителен процес за НБО се оказа твърде продължителен, поради обжалване на възлагането и поставяне под въпрос на резултатите от страна на някои украински длъжностни лица, което изискваше допълнително разглеждане в съответствие с правилника за Чернобилския фонд „Укритие“ и политиките и правилата на ЕБВР за възлагане на поръчки.

Всички належащи въпроси бяха разрешени по удовлетворителен за засегнатите страни начин и независимите наблюдатели потвърдиха, че преговорите преди сключване на договора са били надлежно проведени. На събранието от 17 юли 2007 г. донорите оторизираха банката да не възразява срещу споразумение за безвъзмездни средства № 8 за НБО и одобриха първоначалното отпускане на средства. Банката и украинските власти подписаха споразумението за безвъзмездни средства в началото на август. Писмото за възлагане беше изпратено на Novarka от ЧАЕЦ на 9^{та} август, а договърът беше подписан на 24 август 2007 г. Действащият в момента график предвижда завършване на НБО до декември 2011 г.

3.4. Здраве, безопасност и околна среда

Планът за действие за околната среда, приет през 1998 г. съгласно стандартната политика на ЕБВР, постоянно се актуализира и периодично се одитира от отдела на банката за околната среда и нейните независими консултанти.

Важно е да се отбележи, че през 2004 г. бяха започнати биомедицински и скрийнингови програми и че бяха прегледани повече от три хиляди души. При завършени вече 86 договора не са се случили радиологични или промишлени аварии с големи последици.

3.5. Управление на радиоактивни отпадъци

Украинските власти изискват непрекъснато внимание към проблемите на управлението на отпадъците и към координирането на международните проекти, занимаващи се с радиоактивни отпадъци, така че SIP да не търпи ненужно забавяне. Бяха определени буферни съоръжения, които да разрешат най-спешните проблеми (включително допълнително пространство за съхранение на силно радиоактивни отпадъци, станало налично чрез финансирания от Tacis Промислен комплекс за управление на твърди радиоактивни отпадъци), така че в краткосрочен план, съхранението няма да повлияе на критичния път за изпълнение на SIP.

4. РЕВИЗИРАН ГРАФИК И ОЦЕНКА НА РАЗХОДИТЕ

4.1. График

Изпълнението на SIP започна преди края на 1998 г. с мобилизиране на ЗУП, както и на сключилите договори за консултант на украинския ядрен регулатор при лицензирането и за проектите с предимство. Въпреки закъсненията, нито стабилизирането на саркофага, нито изпълнението на задачите по SIP засегнаха критичния път на SIP, който винаги е бил определян от дейностите, свързани с НБО.

До средата на 2003 г. ЗУП очакваше, че пускането в експлоатация на НБО е възможно да стане преди края на 2008 г., въз основа на одобрение на идейния и работния проект и строителство на НБО, продължаващи 5 години, но забавянията в тръжния процес, принудиха ЗУП да направи последователни ревизии.

Основни крайъгълни камъни на НБО

Завършване:

април 2001 г. Стратегия за безопасния обем (Програмно решение P10)

юли 2001 г. Начало на работата по техническото задание за идейния проект

май—окт. 2002 г. Известие за продължаване/Възлагане на договора за идеен проект

юни 2003 г. Завършване на идейния проект

декември 2003 г. Предаване на идейния проект за регулаторен преглед

март 2004 г. Покани за предложение за работен проект и строителство

юли 2004 г. Одобрение на идейния проект от министерския съвет

ноември 2004 г. Етап 1 получаване на (технически) предложения

септември 2005 г. Търговски предложения от двата участващи консорциума

ноември 2005 г. Ревизирани търговски предложения

февруари 2006 г. Оценката е завършена

септември 2006 г. Прегледът на комитета на ЕБВР за възлагане и договориране (РСС) потвърждава оценката

декември 2006 г. до преддоговорни обсъждания за НБО

юни 2007 г.

август 2007 г. Възлагане на договора за НБО

Планирано:

декември 2008 г. Завършване на работния проект за НБО (16 месеца)

декември 2011 г. Завършване на НБО (строителство 3 години)

4.2. Оценка на разходите

Първоначалните ориентировъчни разходи на SIP бяха оценени през 1997 г. на 758 млн. USD, към които беше добавена кръгла сума от 10 млн. USD за подкрепа на регулаторните органи и така общата сума стана 768 млн. USD. Тази цифра беше представена като предварителна оценка за разходите, подходяща за международно поемане на ангажименти за предоставяне на средства.

ЕБВР и ЗУП изтъкнаха пред събранието, че SIP е концептуален документ, предоставящ само главните елементи на проектите. По време на изпълнението на SIP обхватът се променяше, за да се вземат предвид новите нужди или да се отстранят задачи, които не са необходими. SIP предполагаше, че повечето от подготвителните и инфраструктурните работи ще са налични, но в действителност редица от тези проекти е трябвало да се добавят в обхвата. В SIP нямаше включено време за регулаторния процес, което също увеличи разходите, нито пък бяха включени никакви разходи, свързани с управление на фонда. Въпреки това, най-големите суми, които бяха добавени към разходите, бяха за непредвидени разходи и оскъпяване за НБО, които не бяха включени в ориентировъчните разходи през 1997 г. Някои от основните елементи на разходите, и по-специално стомана, енергия, бетон и украинска работна ръка рязко се увеличиха от 1997 г. (далеч над средния процент инфлация).

През 2003 г. ЗУП представи първата оценка на разходите, основана на действителни разходи за завършени проекти, цени на договори за проекти в процес на изпълнение и оценки за все още незапочнали проекти, възлизаща на 1 091 062 000 USD. На събранието на донорите през февруари 2006 г. беше представена ревизирана оценка. В нея бяха направени поправки към предишната оценка въз основа на напредъка и завършването на подпроекти и бяха взети предвид цените, посочени от двамата кандидати за НБО. Това се оказа значително по-високо от очакваното и оценката на разходите за SIP беше увеличена на 1 204 103 000 USD.

Тъй като закъсненията в процеса на търгуване повлияха на приключването на договора за НБО, разходите ще нарастват в съответствие с разпоредбите на търга. На събранието на донорите от 17 юли 2007 г. ЗУП представи последната си „Прогноза за разходите на SIP“, възлизаща на 1 390 млн. USD — увеличение от 186 млн. USD спрямо предишната му оценка. Най-значителните промени, които предизвикаха това увеличение, бяха: оскъпяване, дължащо се на закъсняло възлагане на НБО (87,5 млн. USD), повишение в USD, дължащо се на валутния курс EUR — USD (51,3 млн. USD) и увеличение заради поскъпване на НБО по време на изпълнението (47,3 млн. USD).

Следващата важна стъпка в оценката на разходите ще бъде завършването на работния проект на НБО, който ще внесе точност в количествата и цените на действително необходимите материали. Това се очаква да стане преди края на 2008 г. (16 месеца след възлагане на договора).

5. ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

5.1. Приходи и разходи

В края на юни 2007 г. банката регистрира общ принос към ЧФУ от 739 млн. EUR, съответстващ на ангажиментите, направени чрез споразумения за вноски, дарения и принос в натура. Фондът има натрупана лихва от 71 млн. EUR, която го прави общо 810 млн. EUR. В допълнение съществуват редица обещания (повечето направени през май 2005 г. по време на мероприятията в Лондон за набиране на средства), възлизащи на около 100 млн. EUR, които скоро предстои да се превърнат в споразумения за принос и действителни плащания.

До 30 юни 2007 г. са били отпуснати 457 млн. EUR по 7^{-те} споразумения за безвъзмездни средства, сключени дотогава. Общата стойност на договорите, сключени по тези споразумения за безвъзмездни средства, възлиза на 356 млн. EUR — 308 млн. EUR, от които са били отпуснати.

Стойността на неразпределените средства към 30 юни 2007 г. беше около 300 млн. EUR. Тази сума ще нарасне до около 400 млн. EUR, при условие че дължимите обещания, които предстои да станат официални, се материализират.

5.2. Нови обещания

Оценката на разходите за SIP, която доведе до цифрата от 1 091 млн. USD, беше анализирана подробно на събранието на донорите през април 2004 г. По това време беше станало ясно, че наличните неангажирани средства на ЧФУ не бяха достатъчни за ефективността на бъдещото споразумение за безвъзмездни средства за новия безопасен обем.

След споразумение между донорите за съответния им принос, в ЕБВР в Лондон на 12 май 2005 г. се състоя мероприятие за поемане на обещание. Донорите обещаха еквивалента на 181,496 млн. EUR, включително 49,1 млн. EUR от Комисията, 22 млн. EUR от Украйна и за пръв път — 10 млн. EUR от Русия.

Първата вноска от обещанието на Комисията (14,4 млн. EUR) беше платена в ЧФУ в съответствие с решение на Съвета от 4 декември 2006 г.⁸, втора вноска (10 млн. EUR) ще бъде финансирана от Инструмента за сътрудничество в областта на ядрената безопасност и платена през 2007 г. Остатъкът от обещанието на Комисията ще бъде платен в периода 2008—2011 г.

В момента са налице достатъчно средства в рамките на ЧФУ, които да позволят завършване на първата фаза на договора за НБО, но съществуващите средства плюс неплатените обещания, на които все още им предстои да се превърнат в споразумения за принос, няма да бъдат достатъчни, за да се покрие пълната цена на договора.

Членовете на Г8 плюс Комисията, които са главните вносители в ЧФУ, потвърдиха ангажимента си за завършване на SIP. Това е заявено ясно в доклада на групата на Г8 за ядрена безопасност и сигурност (NSSG) до лидерите, изготвен за срещата на върха на Г8 през юли 2006 г. в Санкт Петербург. По-наскоро, в декларацията на Г8 от срещата на върха в Хайлигендам през юни 2007 г. се заявява, че:

„...Приемайки аварията през 1986 г. в Чернобил, ние потвърждаваме ангажиментите си, поети в предишни декларации от срещи на върха на Г7/Г8, меморандуми за разбирателство и чрез програмите Чернобилски фонд „Укритие“ (ЧФУ) и Сметка „Ядрена безопасност“ (NSA), да предприемем съвместни усилия заедно с Украйна, за да превърнем площадката на повредения реакторен блок в безопасна.“

6. НАБЛЮДЕНИЕ И ПОДКРЕПА ОТ СТРАНА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Като главен вносител в ЧФУ, Комисията следи от много близо развитието на въпросите, засягащи фонда, особено тези, които имат график и финансово отражение. Службите на Комисията са в редовен контакт с други главни донори, особено с тези в ЕС и с ЕБВР. Комисията предостави политическата си подкрепа, винаги когато е била необходима, например за спазването на правилника на фонда (който се позовава на правилата на банката за възлагане на поръчки) по време на тържния процес за НБО.

Подкрепата на Комисията за чернобилските проекти не се ограничава до ЧФУ. Tacis е изиграла важна роля в изпълнението на меморандума за разбирателство от 1995 г. между Г7, ЕС и Украйна за затварянето на Чернобил. Досега ЕК е отпуснала около 470 млн. EUR за Чернобил и свързани с него проекти, като по-голямата част от тях са от бюджета на Tacis. Тези проекти проучваха, оценяваха и намаляваха последиците от чернобилската авария и предоставиха помощ при извеждането от експлоатация на 1^{-ви}, 2^{-ри} и 3^{-ти} блок на централата. ЕК допринесе и покриване на допълнителните разходи за енергия заместител след спирането през 2000 г. на последния блок в експлоатация. Други проекти бяха насочени към социалните и регионални последици от затварянето на ЧАЕЦ и предоставиха подкрепа за реформа в енергийния сектор на Украйна.

⁸ ОВ L 346, 9.12.2006 г., стр. 28

Комисията подкрепи изграждането на Промислен комплекс за управление на твърди радиоактивни отпадъци (ПКУТРО), който е пред завършване, както и проектите по Сметката на ЕБВР за ядрена безопасност. Тя също предостави подкрепа на Украйна за организирането на конференцията за отбелязване през 2006 г. на 20-годишнината от аварията. В здравен и социален аспект Комисията в момента подкрепя програмата CORE. Предвижда се също да подкрепи проект за подобряване на условията на живот на децата в зоната, засегната от аварията.

Последните повишения на разходите, колкото и да са неизбежни, създават причини за тревога. Комисията ще остане ангажирана към чернобилската кауза и планира да направи допълнително усилие в съответствие с досегашното разпределение на тежестта, но не може да се очаква да продължи да допринася за покриване на всички повишения на разходите само от ограничения бюджет на Инструмента за ядрена безопасност, което би било за сметка на други проекти за ядрена безопасност. Приносът на Руската федерация, която наскоро стана донор по фонда, и допълнителният принос от Украйна помогнаха да се намали дефицита, като освен това се очаква Украйна да премине все повече във владение на проектите и да допринесе с по-голям дял от финансовата тежест.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Значителен прогрес е бил постигната по проектите от Плана за изпълнение на „Укритието“ (SIP), по-специално относно инфраструктурата и укрепването на съществуващото укритие, които бяха завършени по график и в рамките на бюджета.

Управлението на SIP и екологичните одити, проведени през 2007 г. потвърдиха адекватността на съществуващото управление, както и на мерките за промишлена и здравна безопасност. Въпреки това одитът на управлението отново посочи нуждата от увеличаване на броя на квалифицирания украински персонал в звеното за управление на проекта (ЗУП), за да замени зависимостта от западен персонал на ЗУП и да се осигури дългосрочна стабилност на управлението след пускане в експлоатация на НБО.

По график завършването на SIP в момента е насрочено за края на 2011 г. Критичният път е определен от крайъгълните камъни на договора за Новия безопасен обем (НБО). Очаква се, че задълбоченият анализ и подготвителната работа ще намалят риска от скъпоструващи забавяния през време на фазата на строителство. Доброто управление и сътрудничество на всички страни и особено на украинското правителство и регулаторите ще са основни за завършване на проекта.

Общата стойност на разходите за SIP, като се отчитат разходите за вече завършени проекти или проекти в процес на изпълнение и сегашната стойност на НБО плюс оскъпяването, е изчислена на 1 390 млн. USD.

Като се вземат предвид обещанията направени в Лондон през 2005 г., в момента има достатъчно налични средства в ЧФУ, за да се сключи договорът за НБО и да се започне работа. Въпреки това, съгласно последните оценки,

съществуващите средства не са достатъчни за завършване на проекта. Допълнителни средства ще са необходими за завършване на чернобилските проекти, финансирани от ЧФУ, както и от Сметката за ядрена безопасност. SIP е била недостатъчно захранвана със средства още от началото и ще трябва да продължи да разчита на солидарността на международната общност, което става все по-трудно поради конкуриращи се приоритети.

Очаква се Украйна да поеме все по-важна роля в управлението и финансирането през фазата на основното строителство на чернобилската площадка, което да доведе до устойчиво украинско управление на съоръженията, веднъж щом НБО влезе в експлоатация.